

Din häst har MRSA

Vad är MRSA och varför är det ett problem?

MRSA är en förkortning för meticillinresistent *Staphylococcus aureus*. Bakterien kan, precis som vanliga stafylokockbakterier, orsaka sår- och hudinfektioner, men både djur och människor kan också bära på MRSA utan symtom på sjukdom.

Meticillinresistens innebär att bakterien är motståndskraftig (resistent) mot penicilliner och penicillinbesläktade antibiotika (s.k. betalaktamantibiotika). MRSA kan även vara resistent mot flera andra antibiotikaklasser och därmed vara multiresistent. Infektioner med dessa stammar kan vara mycket svårbehandlade.

MRSA är hos människor i första hand känd som orsak till svårbehandlade sjukhusspridda infektioner, men finns i ökande omfattning också hos människor utanför sjukvården. Antalet fall ökar i Sverige varje år, men förekomsten är lägre än i många andra länder. Det är angeläget att begränsa spridningen av MRSA eftersom infektioner med denna bakterie kan vara svårbehandlade och därmed innebära ökat lidande för patienten och merkostnader för sjukvården.

Hur sprids MRSA?

MRSA är en bakterie som i huvudsak sprids genom direktkontakt mellan individer. Den kan överföras mellan människor, mellan djur och mellan djur och människor. Risken för spridning från djur är störst vid pågående infektion. Därför är det viktigt att du följer anvisningarna nedan och de rekommendationer du får av din veterinär för att minska risken att ditt djur sprider MRSA vidare.

MRSA kan också spridas genom indirekt kontakt. Med indirekt kontakt menas att bakterierna förs över mellan individer via omgivningen eller olika föremål. Till exempel kan smitta överföras med sådan utrustning som används gemensamt till flera djur eller via händer då en person som vårdar djuren tar på ett infekterat sår och sedan, utan att tvätta händerna eller ta av handskarna, tar på ett annat djur. För den som hanterar ett infekterat djur är god handhygien en av de viktigaste åtgärderna för att minska risken för smittspridning. Det är också viktigt att djurhälsopersonal och andra personer som regelbundet har djurkontakt har bra hygienrutiner för att undvika att sprida smittan vidare.

Anmälningssplikt

När en veterinär på goda grunder misstänker att ett djur är smittat med MRSA är han/hon skyldig att ta prover för att avfärda eller bekräfta misstanken.

När MRSA påvisas hos djur ska detta anmälas av veterinär eller laboratorium till Länsstyrelsen och till Jordbruksverket. Dessutom är en veterinär enligt smittskyddslagen skyldig att meddela smittskyddsläkaren sådana uppgifter som kan vara av betydelse för smittspridning till människor. Smittskyddsläkaren informerar i sin tur den eller de kommunala nämnder som utför uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet om det är ett privatägt sällskapsdjur. Läkare är enligt Smittskyddslagen skyldiga att anmäla MRSA hos människa på liknande sätt.

Krav som ställs på dig som djurägare

För att hindra spridning av MRSA ställs det särskilda krav¹ på dig som djurägare när en MRSA-infektion misstänks eller har påvisats hos din häst. Syftet med kraven är att minska risken för smittspridning till andra djur och människor under den tid då hästen utsöndrar mest bakterier, vilket är när hästen har synliga symtom på infektion.

1. Informationsplikt

För att andra som kommer i kontakt med djuret ska kunna skydda sig från att bli smittade är den som ansvarar för den MRSA-infekterade hästen är skyldig att berätta att hästen är infekterad med MRSA. Det är särskilt viktigt att yrkespersoner såsom veterinär eller andra som i sitt arbete kommer i kontakt med många djur informeras eftersom de lätt kan sprida smittan vidare vid kontakter med andra djur eller människor.

2. Kontaktisolering

Hästen ska isoleras från fysisk kontakt med andra djur. Det är också viktigt att så få personer som möjligt hanterar hästen under tiden den är kontaktisolerad. Läs mer om kontaktisolering nedan under rubriken ”Vad innebär kontaktisolering för häst?”.

3. Separat transport

Om hästen måste transporteras under tiden för kontaktisolering ska den hållas separerad från andra djur och om andra djur ska använda samma transport ska denna rengöras och desinficeras mellan varje transporttillfälle.

4. Åtgärder efter avslutad kontaktisolering

Det utrymme där hästen vistats och den utrustning som använts till hästen ska rengöras och desinficeras efter anvisningar från din veterinär.

Kraven enligt punkterna 1-3 gäller tills din behandlande veterinär vid en undersökning av hästen bedömer att infektionen har avläkt samt i ytterligare 20 dagar efter detta. Här ställs inga krav på provtagning. Om hästen har haft ett MRSA-infekterat sår innebär detta att såret ska vara helt läkt och inga tecken på infektion ska kunna ses runt detta.

Du kommer dessutom att få ytterligare instruktioner från din veterinär om vad du bör tänka på när du hanterar och sköter om din häst. Dessa instruktioner är viktiga för att minska risken för att du själv smittas och för att minska risken att smittan förs vidare till andra djur eller människor.

---

¹ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2013:14) om förebyggande och särskilda åtgärder avseende hygien m.m. för att förhindra spridning av zoonoser och andra smittämnen (Saknummer K112)

Länsstyrelsen har rätt att kontrollera att du följer de krav som ställs och är skyldig att informera smittskyddsläkaren och i vissa fall kommunen om fallet. Har du frågor om kraven är det i första hand din behandlande veterinär du ska vända dig till, men du kan även ställa frågor till din länsstyrelse.

Vad innebär kontaktisolering för häst?

- Håll den smittade hästen så den inte har möjlighet att komma i direkt kontakt med andra hästar eller djur. Tänk även på att den inte ska kunna ha kontakt med hästar som passerar i stallgången. Hästen ska alltså inte kunna nå andra hästar över boxvägg, via galler eller staket.
- Gemensamma utrymmen, som ex. spolspiltor bör helst inte användas till en smittad häst.
- En särskild person bör avdelas att sköta den smittade hästen. Alternativt ska hästen hanteras sist när alla andra hästar tagits om hand.
- Så få personer som möjligt bör hantera hästen.
- Det är viktigt att de som måste hantera hästen känner till hur de ska minska risken att blir smittade eller föra smittan vidare.
- Använd separat utrustning och om möjligt också separata redskap till den smittade hästen.
- Efter avslutad kontaktisolering rengör och desinfektera inredning, redskap och övrig utrustning, som hinkar, vattenkoppar m.m. som har använts till den smittade hästen.

Hur ska jag som är djurhållare skydda mig mot smitta?

Din veterinär svarar i första hand på frågor om hur du vårdar din häst och hur du i allmänhet kan skydda dig själv, andra djur och människor från smitta. Frågor om risker för dig själv, andra familjemedlemmar eller andra människor i djurets närhet kan du finna svar på via Folkhälsomyndighetens hemsida (se nedan) eller via vårdcentralen eller till smittskyddsläkare.

Mer om MRSA

www.jordbruksverket.se/mrsa

www.folkhalsomyndigheten.se/arnesomraden/smittydd-och-sjukdomar/smittyamma-sjukdomar/meticillinresistent-gula-stafylokocker-mrsa/

Du kan också söka på MRSA på Folkhälsomyndighetens webbplats. Klicka sedan på första länken under fliken Sjukdomar.